

EERSTE EVALUATIE VAN DE BEKENDHEID EN TOEPASSING

Animo voor de watertoets groeit

De watertoets blijkt inmiddels ruime bekendheid te genieten en wordt op substantiële schaal toegepast. De huidige toepassing beperkt zich echter nog vaak tot elementen van het proces in plaats van het proces als samenhangend geheel. Vooral het informeren, prioriteren en afspraken maken bij de start van de planvorming wordt weinig benut. De advisering is nog weinig op maat toegesneden. Locatiekeuzen blijven buiten beeld. Een belangrijke bevinding is ook dat van strikte toetsing en beoordeling nog weinig sprake is. De partijen die verantwoordelijk zijn voor de toetsing en beoordeling hebben behoefte aan versterking van de status van de watertoets. Dit zijn de belangrijkste resultaten van de eerste evaluatie van de bekendheid en toepassing van de watertoets. Staatssecretaris Melanie Schultz van Haegen van Verkeer en Waterstaat presenteerde ze afgelopen woensdag op het CIW-symposium 'Bouwen en water' in Maarssen.

In 2001 is landelijk afgesproken dat bij ruimtelijke plannen een watertoets wordt uitgevoerd. Doel van de toets is het belang van het water een goede plek in de besluitvorming te geven door actieve betrokkenheid en interactie tussen initiatiefnemer en waterbeheerder. De watertoets is als product van de tekentafel snel van start gegaan op basis van bestuurlijke overeenstemming. Nu, twee jaar na de start van de watertoets, is een evaluatie van de eerste ervaringen met de watertoets uitgevoerd. De evaluatie is gericht op de bekendheid en toepassing van het proces van de watertoets. Een evaluatie van de doorwerking van het nieuwe waterbeleid in ruimtelijke plannen en besluiten wordt voor het jaar 2006 voorzien.

Procesinstrument

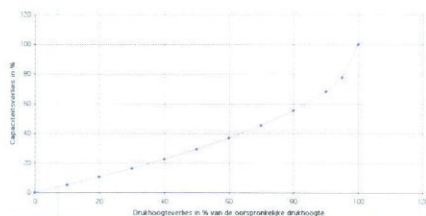
De watertoets is een procesinstrument. De watertoets is op te vatten als een set van spelregels voor het zorgvuldig en vroegtijdig meenemen van water in de afweging en besluitvorming van ruimtelijke plannen en besluiten. Het instrument is flexibel; maatwerk naar zowel inhoud als proces is mogelijk.

Het proces van de watertoets doorloopt in grote lijnen vier fasen. In de initiatiefase stelt de initiatiefnemer - bijvoorbeeld de gemeente als het om een bestemmingsplan gaat - de waterbeheerder zo vroeg mogelijk op de hoogte van het voorgenomen plan. De gemeente en de waterbeheerder maken afspraken over de werkwijze en over de inhoudelijke afbakening en criteria van de watertoets. De waterbeheerder geeft aan met welke waterhuishoudkundige zaken reke-

ning gehouden kan of moet worden en reikt de benodigde informatie aan. Vervolgens gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van het plan tot een voorontwerp, rekening houdend met (onder andere) de belangen van water. Als afsluiting van deze interactieve voorbereiding geeft de waterbeheerder een reactie op het voorontwerp: het wateradvies. Het wateradvies wordt door de gemeente betrokken in de afwegingen rond het plan. In het ontwerpplan moet de gemeente aangeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de waterhuishouding en tot welke aanpassingen het wateradvies heeft geleid. Dat kan hij doen in een waterparagraaf. Na de formele inspraakronde en de uitwerking tot een definitief plan wordt het tenslotte ter goedkeuring aangeboden aan de desbetreffende plantoetsers, bijvoorbeeld de provinciale planologische commissie, die ook de uitvoering van de watertoets en het wateradvies bij haar beoordeling betreft. Het bevoegd gezag keurt uiteindelijk het plan op basis van het toetsingsadvies wel, niet of gedeeltelijk goed.

De informatie over de bekendheid en toepassing van de watertoets is verzameld via drie sporen: signalen uit beschikbare documenten, een telefonische enquête onder 174 personen van de verschillende partijen die met de watertoets werken en diepte-interviews en workshops met circa 140 vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen, provincies, regionale directies van Rijkswaterstaat, VROM-inspecties en adviesbureaus.

zie ook pagina 8 en 9

Capaciteitsverlies als functie van de relatieve drukhoogte-afname ten gevolge van luchtbellens

dat de beheerder gerichte voorzieningen- (maatregelen) kan toevoegen gedurende de bouw of later, zodat bij problemen gerichte maatregelen getroffen kunnen worden.

Complex

Het onderwerp is breed en complex, waarvoor zowel veel veld- en ervaringsgegevens zullen moeten worden verzameld en bewerkt, alsmede ondersteunende experimenten moeten worden uitgevoerd om betere ontwerp- en rekenmethoden te ontwikkelen en te kunnen toetsen. Samenwerking met de beheerders van persleidingen is daarvoor onontbeerlijk.

De beoogde looptijd van het onderzoek bedraagt drie jaar. Dit eerste jaar wordt een uitgebreid literatuuronderzoek uitgevoerd en vindt een nauwkeurige inventarisatie plaats van relevante leidingen bij de deelnemers. Ook inventariseert het onderzoeksteam beschikbare meetgegevens, ontwikkelt het meetprotocollen en stelt de deelonderzoeken vast op basis van de verkregen gegevens. Aan het eind van dit jaar worden de resultaten gepresenteerd en wordt een besluit genomen over het vervolgtraject.

Het onderzoeksteam bestaat uit P. Kamma (TU Delft) en C. Lubbers en C. Kooij (WL/Delft Hydraulics). De stuurgroep, die het proces bewaakt, bestaat uit de hoogleraren G. Stelling en F. Clemens (TU Delft) en R. Lemmens (WL/Delft Hydraulics).

Voor meer informatie: Kees Kooij van WL/Delft Hydraulics.

Rectificatie

In het artikel over de analyse van het watersysteem op Terschelling in het vorige nummer stond op pagina 28 een foutieve opgave van het totale volume zoet grondwater op het waddeneiland. De juiste hoeveelheid is één miljard kubieke meter. Bij de jaarlijkse infiltratie van regenwater stond eveneens een foutief getal. Deze bedraagt namelijk circa 11 miljoen kubieke meter.

de redactie